

**Standardy ochrony
małoletnich w Fundacji
Dobrego Pasterza w
Ustroniu i Wiśle Małej**

Rozdział I. Informacje ogólne

Objaśnienia terminów:

- 1) **FDP** – Fundacja Dobrego Pasterza z siedzibą w Ustroniu, ul. Skalica 1,
 - 2) **Pracownik** – każda osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę w Fundacji Dobrego Pasterza;
 - 3) **Współpracownik** - każda osoba zatrudniona na podstawie umowy cywilnoprawnej, jeśli w ramach powierzonych zadań kontaktuje się z dziećmi.
 - 4) **Małoletni/ dziecko** – każda osoba do ukończenia 18 r.ż. przebywająca w Domach dla bezdomnych matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Ustroniu i Wiśle Małej,
 - 5) **Opiekun** – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (matka, ojciec, opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia Sądu (w tym rodzina zastępcza)
 - 6) **Zarząd i Rada Fundacji Dobrego Pasterza** – osoba będąca członkiem Zarządu lub Rady Fundacji Dobrego Pasterza;
 - 7) **Kierownik** - osoba zatrudniona w Fundacji Dobrego Pasterza na stanowisku Kierownika Domu dla bezdomnych matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w placówce w Ustroniu lub w Wiśle Małej;
 - 8) **Krzywdzenie dziecka** - popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę lub innego małoletniego lub zagrożenie dobra lub zdrowia dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
 - 9) **Dane osobowe dziecka** – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.
 - 10) **Niebieska Linia** – <https://www.niebieska.info/>
 - 11) **Procedura „Niebieskiej Karty** – narzędzie, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, obejmuje też współpracę przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów zobowiązanych do reagowania w razie uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej.
-
1. Zarząd, Rada, pracownicy, współpracownicy, dzieci i matki znają i stosują Standardy przyjęte w Fundacji. Dokument upowszechniany poprzez wgląd w wersję wydrukowaną, w biurze kierowników Domów dla bezdomnych matek z dziećmi i kobiet w ciąży w Ustroniu i Wiśle Małej, oraz gabinecie psychologicznym, a także poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Fundacji Dobrego Pasterza.
 2. Członkowie Zarządu, Rady FDP, pracownicy, współpracownicy oraz matki przebywające wraz z dziećmi w naszych placówkach poświadczają zapoznanie się ze Standardami i zobowiązują do przestrzegania jego postanowień w drodze Oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do Standardów. W/w oświadczenia zgromadzone są w siedzibie Fundacji w Ustroniu.

3. W jednostce nadzór nad realizacją Standardów prowadzi osoba zatrudniona na stanowisku kierownika Domu dla bezdomnych matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży i Schroniska dla bezdomnych kobiet w Ustroniu i Wiśle Małej.
 - 1) Koordynowanie procedury opisanej w Rozdziale III Standardów;
 - 2) monitorowanie Standardów i przedstawiania wniosków z powyższego Przewodniczącemu Rady Fundacji;
 - 3) reagowanie na sygnały naruszenia Standardów i informowanie o ewentualnych naruszeniach Przewodniczącego Rady Fundacji;
 - 4) zapoznavanie pracowników, współpracowników Fundacji Dobrego Pasterza ze Standardami i udzielanie wyjaśnień,
4. W czasie nieobecności w pracy Kierownika placówek w Ustroniu, jego obowiązki w zakresie opisanym w § 2 Rozdziału I oraz Rozdziale III Standardów przejąmuje Kierownik Domu dla bezdomnych matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży i Schroniska dla bezdomnych kobiet w Wiśle Małej i odwrotnie

Rozdział II. Zachowania zabronione

Niedozwolone jest aby ktokolwiek dopuszczał się wobec dziecka:

- 1) Bicia, szturchnięcia, popychania, ani w jakikolwiek sposób naruszania nietykliwości fizycznej dziecka, stosowania przemocy fizycznej oraz psychicznej, takiej jak: poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, dokuczanie, szykanowanie, znęcanie się, zarówno w bezpośrednich kontaktach jak i za pośrednictwem mediów społecznościowych.
- 2) Dotykania dziecka w sposób mogący być uznawany za nieprzyzwoity lub niestosowny, dotykania dziecka wbrew jego woli.
- 3) Oczekiwanie od dzieci jakichkolwiek świadczeń wzajemnych za udzielaną pomoc, np. pieniędzy, pracy, dóbr materialnych, kontaktów seksualnych, itp.
- 4) Proponowanie dzieciom spotkań o charakterze prywatnym, poza miejscem i czasem pracy, zapraszaniem do prywatnego domu, do kina lub kawiarni.
- 5) Kontaktowanie się z dziećmi za pośrednictwem prywatnych kanałów komunikacji, np. SMS, WhatsApp, Facebook, Instagram i inne.
- 6) Spędzania zbyt długiego czasu z dziećmi na osobności. Należy zadbać aby być w zasięgu wzroku innych.
- 7) Utrwalanie wizerunku dziecka do celów prywatnych lub publikowania w prywatnych mediach społecznościowych bez wyraźnej zgody opiekuna prawnego.
- 8) Pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych pod wpływem alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych.
- 9) Wypowiadania treści i żartów o podtekście seksualnym, prezentowania dzieciom treści obscenicznych, pornograficznych lub zawierających sceny brutalnej przemocy nieodpowiednich do wieku i wrażliwości dzieci.
- 10) Ujawniania informacji wrażliwych, dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci.

- 11) Zachowywania się wobec dzieci w sposób niestosowny poprzez używanie nieprzyzwoitych słów, gestów i żartów a także wykorzystywanie wobec dziecka władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, groźba, przymuszanie),
- 12) Jakakolwiek przemoc wobec dzieci, w szczególności fizyczna, psychiczna, seksualna, zaniedbywanie, przemoc w rodzinie, rówieśnicza, itp.
- 13) Zatajanie podejrzeń lub zaniechanie informowania o nadużyciach wobec dzieci spowodowanych poprzez inne osoby.
- 14) Uczestniczenia w procederze handlu dziećmi, włącznie z pozyskiwaniem i udostępnianiem danych lub informacji o dzieciach.

Rozdział III. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi a pracownikami i współpracownikami

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników i współpracowników jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie, a realizując te cele działają oni w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Fundacji oraz swoich kompetencji.
2. Pracownicy i współpracownicy monitorują sytuacje i dobrostan dziecka, dbają o bezpieczeństwo dzieci, reagują na symptomy krzywdzenia dziecka, wykorzystując także te opisane w załączniku nr 2 do Standardów
3. Pracownik i współpracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Informuje dzieci o przysługujących im prawach i obowiązkach oraz budowania wzajemnych relacji podczas zajęć w tym o metodach zgłaszania zachowań zabronionych.
4. W komunikacji z dziećmi pracownik i współpracownik zachowuje cierpliwość i szacunek, udziela im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji. Daje prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym.
5. Pracownicy i współpracownicy wspierają dzieci w pokonywaniu trudności. Pomoc uwzględnia w szczególności: umiejętności rozwojowe dzieci i młodzieży, możliwości wynikające z niepełnosprawności oraz specjalnych potrzeb edukacyjnych.
6. Pracownicy i współpracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.
7. Podejmując decyzje dotyczące dziecka, pracownik, współpracownik czy informuje je adekwatnie do jego wieku i stara się brać pod uwagę jego oczekiwania.
8. Jeśli pracownik lub współpracownik nawiązuje relację z dziećmi, każdorazowo należy rozważyć, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Należy działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.

9. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: gdy jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego.
10. Pracownik i współpracownik kieruje się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie. Zawsze trzeba być przygotowanym na wyjaśnienie swoich działań.
11. Należy zachować szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach należy reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
12. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, wykonywanych przez pracownika należy unikać innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, wykonywaniu czynności higienicznych, jedzeniu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety.
13. Pracownik i współpracownik ma prawo do kontrolowania porządku w pokojach.
14. Może wyznaczać dzieciom obowiązki dostosowane do wieku, np. nakrywanie do stołu, sprzątanie naczyń po posiłku, utrzymywanie porządku w szafkach, ścielenie łóżek, wynoszenie śmieci, itp.
15. Traktować każde dziecko indywidualnie, szanować jego potrzeby, wspierać matki lub opiekunów prawnych w procesie wychowania dziecka.
16. Pracowników i współpracowników obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość i szacunek w traktowaniu i ocenie każdego dziecka bez względu na okoliczności.

Zasady udzielania porad specjalistycznych przez psychologa, pedagoga, terapeutę – pracowników i współpracowników Fundacji Dobrego Pasterza,

1. Specjalistę podczas prowadzenia poradnictwa, zajęć grupowych obowiązuje szeroko rozumiana etyka zawodowa, uwzględniająca wzajemny szacunek, empatię, zachowanie tajemnicy zawodowej, a zadania te prowadzi w sposób przystępny dla określonego dziecka, nie zmusza do żadnych wypowiedzi czy czynności, a o sposobie prowadzenia zajęć informuje opiekunów prawnych dziecka.
2. Specjaliści prowadzą poradnictwo i zajęcia w sposób zapewniający poczucie bezpieczeństwa dziecku.

3. Specjaliści nie inicjują, ani nie wymuszają na dziecku ćwiczeń/zachowań ruchowych i dotykowych. W przypadku celowych ćwiczeń fizycznych (np. relaksacja, oddechowe) podejmują je w przypadku wyraźnej zgody dziecka, nigdy nie przekraczają one granic związanych stricte z ćwiczeniem. Specjaliści tłumaczą dziecku wykonywane czynności, pytają o jego poczucie komfortu w danej chwili.
4. Specjaliści nie wykorzystują dziecka do uzyskiwania informacji wybiegających poza tematykę spotkań, nie wykorzystują znajomości z nim do przekazywania informacji osobom trzecim, nie przyjmują korzyści majątkowych od rodziny i samego dziecka, chyba że mają charakter symboliczny (rysunek, praca własna plastyczna dziecka, pamiątka).

Relacje między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

1. Dzieci mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku. Pracownicy i współpracownicy chronią ich i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Dzieci mają obowiązek przestrzegania ogólnie obowiązujących zasad i norm zachowania stosownie do wieku i poziomu rozwoju.
3. Pracownik, współpracownik lub matka/ojciec uczy dzieci i modeluje właściwe zachowania i stosunki między małoletnimi, nie dając przyzwolenia na stosowanie jakiegokolwiek przemocy względem siebie.
4. Dzieci mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
5. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród dzieci nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona.
6. Do niedozwolonych zachowań dzieci względem siebie, które podlegają zgłoszeniu i zasadom określonym w rozdziale III zalicza się m.in.
 - 1) nagminne i bezprzyczynowe stosowanie agresji i przemocy wobec innych dzieci lub opiekunów;
 - 2) stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w placówce, np. rzucanie przedmiotami, przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek);
 - 3) celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu;
 - 4) rozprowadzanie i zażywanie narkotyków/ środków odurzających/ NSP;
 - 5) znęcanie się (współdział w znęcaniu się, zorganizowana przemoc, zastraszanie);
 - 6) fotografowanie, nagrywanie dźwięku lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych osób bez ich zgody (cyberprzemoc).

Rozdział III. Procedury interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka lub posiadania informacji o możliwości krzywdzenia małoletniego

1. Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń i prowadzenia procedury interwencji oraz udzielania wsparcia dzieciom jest osoba odpowiedzialna za interwencję.

Nr tel. 506 127 749 w Ustroniu

Nr tel. 504 498 004 w Wiśle Małej

1. Dodatkowo dzieci mogą zgłosić sytuację krzywdzenia, podejrzenia krzywdzenia dzieci lub posiadania informacji o krzywdzeniu dzieci personelowi – pracownikowi pełniącemu dyżur w placówce, członkowi Rady lub Zarządu Fundacji. Osoba która otrzymała informację o krzywdzeniu dziecka zobowiązana jest niezwłocznie powiadomić osobę odpowiedzialną za interwencję oraz sporządzić notatkę o zgłoszeniu (zał. Nr 3).
2. Osoba odpowiedzialna za interwencję zobowiązana jest do niezwłocznego zweryfikowania zgłoszenia. Podjęte działania dokumentuje w Rejestrze (zał. na 4).
3. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka, osoba odpowiedzialna niezwłocznie sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka do Policji lub Sądu Rodzinnego.
4. Składa wniosek o wgląd w sytuację rodzinną dziecka do Sądu Rodzinnego, podejmuje natychmiast działania w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym m.in. odseparowuje je od osoby krzywdzącej, jeżeli zachodzi taka konieczność – wzywa karetkę pogotowia i Policję.
5. Wszyscy pracownicy, współpracownicy, rodziny zastępcze i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział IV. Pomoc osobom pokrzywdzonym

1. Każda osoba, która mówi o doświadczanej przez siebie krzywdzie, powinna zostać przyjęta z szacunkiem i uważnie wysłuchana.
2. Osoba pokrzywdzona powinna otrzymać informację o możliwych formach pomocy z której może skorzystać – prawnej, psychologicznej, itp.
3. Należy jak najszybciej zapewnić bezpieczeństwo osobie skrzywdzonej a następnie udzielić jej pomocy.

4. Wszelkie działania i uzyskane informacje objęte są zasadą poufności, przy czym osoby pokrzywdzonej nie wolno zobowiązywać do zachowania tajemnicy.

WAŻNE NUMERY

1. Jeśli jesteś osobą, która doświadcza przemocy lub jesteś świadkiem takich zachowań i nie wiesz, w jaki sposób zareagować lub nie jesteś pewien czy to, co widzisz, jest przestępstwem, możesz skontaktować się z osobami, które w sposób profesjonalny zajmują się problematyką przemocy:

1) **112** – ogólny numer alarmowy. Pracownik numeru przekieruje twoje zgłoszenie do odpowiednich służb ratunkowych – policji, straży pożarnej lub pogotowia ratunkowego,

2) **997** – numer alarmowy policji. Zadzwońisz do najbliższej jednostki.

Numery alarmowe **112** i **997** są czynne całą dobę

3) **800 120 002** – Ogólnopolskie pogotowie dla ofiar przemocy w rodzinie

Podejrzanie stosowania przemocy można także zgłosić w Ośrodku Pomocy Społecznej właściwym dla miejsca zamieszkania.

2. Wykaz ośrodków pomocy społecznej, jednostek systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie województwa śląskiego na stronie:

<https://www.katowice.uw.gov.pl/wydzial/wydzial-rodziny-i-polityki-spoecznej/wykazy-i-rejestry>

3. W sytuacji, kiedy niepokojące wydarzenia dotyczą dziecka, jest zagrożone jego zdrowie lub życie albo widoczne są oznaki zaniedbania, można powiadomić o tym Sąd Rejonowy w Cieszynie Wydział III Rodzinny i Nieletnich ul. Garncarska 8.

Nr tel. 33 479 46 11.

Ustroń 23 lipca 2024